Repetition

AP-almen 2026

[LINK til bogen]

Modul 1: Introduktion/sproghistorie

Modul 2: Læringsstrategier

Modul 3: Ordklasser I

Modul 4: Ordklasser II

Modul 5: Ordklasser III

Modul 6: Ordklasser IV

Modul 7: Syntaktisk analyse I

Modul 8: Syntaktisk analyse II

Modul 9: Syntaktisk analyse III

Modul 10: Midtvejstest

Modul 11: Oplæg Peter fra Vores Europa

Modul 12: Semantik I

Modul 13: Semantik II

Modul 14: Sprog som kommunikation I

Modul 15: Sprog som kommunikation II

Modul 16: Sprog som kommunikation III

Modul 1: Sprog*familier*

'Indoeuropæerne' levede i stenalderen ved Sortehavet. De er vandret ud i verden

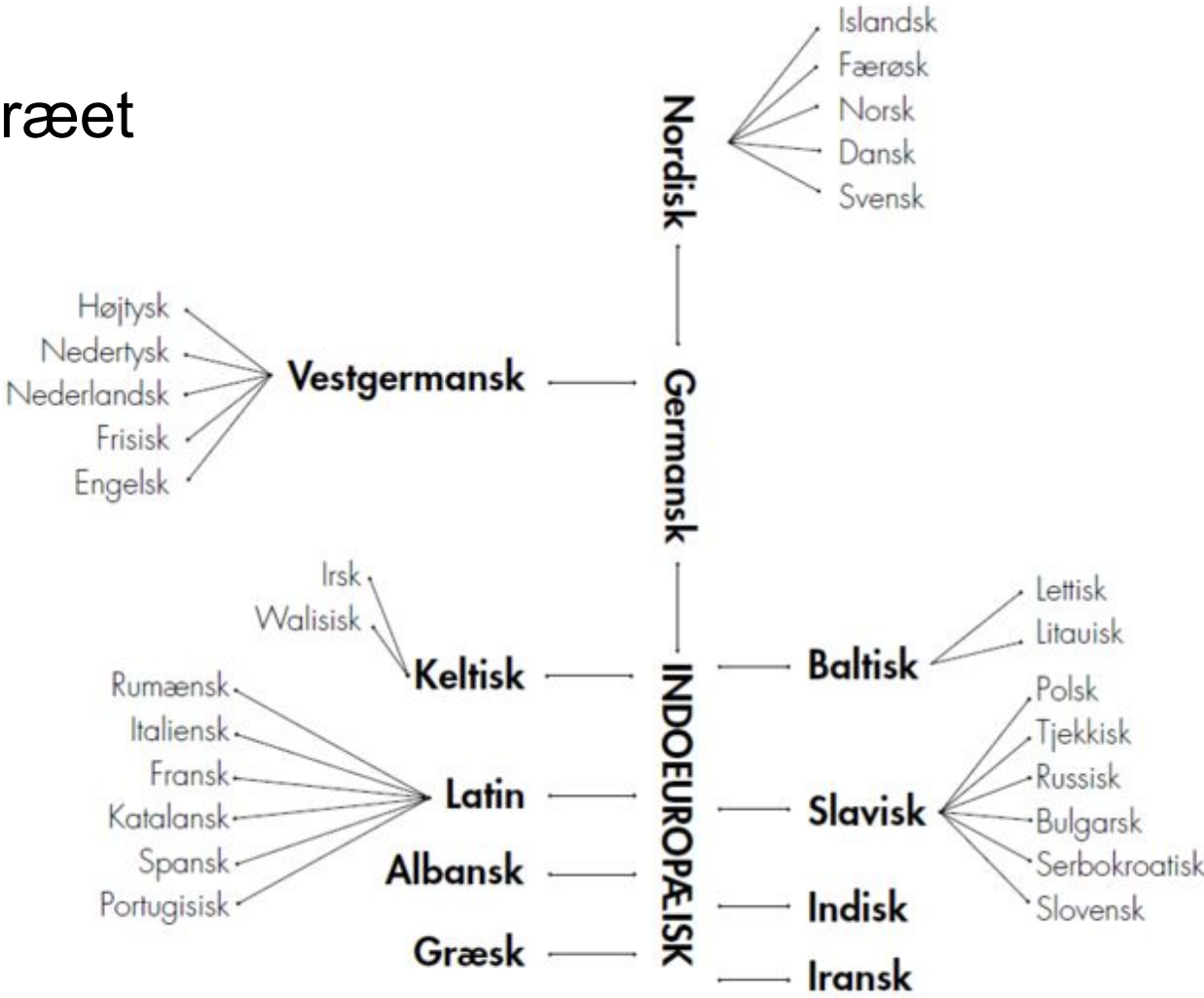
- mod sydøst (Persien og Indien)
- mod nord (Rusland)
- mod nordvest (Tyskland)
    - mod nord og vest til fx Litauen og Danmark
    - mod sydvest til de græske områder

Disse folkevandringer er foregået over så lang tid at den **indoeuropæiske *sprogæt*** har spaltet sig ud i forskellige ***sprogstammer*** eller ***sprogfamilier***.

ılentin/Valentin Design

Modul 1: Sprogstamtræet

Modul 2: Gættestrategier

DER SKELNES OVERORDNET MELLEM FØLGENDE FEM GÆTTESTRATEGIER:

1

Sammenlign ordet med dansk. Er det et transparent ord, dvs. ligner ordet et dansk ord, der har samme eller nogenlunde samme betydning?

2

Sammenlign ordet med engelsk. Er det et transparent ord, dvs. ligner ordet et engelsk ord, der har samme eller nogenlunde samme betydning?

3

Inddel ordet i flere dele. Kan man afkode ordets betydning ved fx at fjerne et præfiks eller et suffiks eller ved at identificere ordets stamme?

4

Forsøg at gætte ordets betyd-ning ud fra den sammenhæng, ordet indgår i.

5

Brug din viden om det overordnede emne, genren eller evt. visuelt materiale, der supplerer teksten.

Modul 2: Kommunikationsstrategier

DER SKELNES OVERORDNET SET MELLEM FØLGENDE SEKS KOMMUNIKATIONSSTRATEGIER:

1

OMSKRIV

Omskriv ordet, dvs. beskriv ordet, eller giv et eksempel. **Eksempel:** I stedet for det engelske ord for *ærlig* (*honest*) kan man sige *someone you can trust* eller *someone who always tells the truth.*

2

ERSTAT

Erstat ordet med et andet ord, fx et synonym eller et antonym. **Eksempel:** I stedet for det engelske ord for *fordomsfuld* (*prejudiced*) kan man bruge synonymet *intolerant.*

3

OVERBEGREB

Anvend et overbegreb. **Eksempel:** I stedet for det engelske ord for *påskelilje* (*daffodil*) kan man sige *flower.*

4

UDTRYK

Anvend udtryk fra dit modersmål eller et andet sprog. **Eksempel:** I stedet for at sige *snu* (*schlau*) på tysk kan man bruge det engelske ord *clever.*

5

FÅ HJÆLP

Bed samtalepartneren om hjælp ved fx at sige *how do you say ...?* eller *¿cómo se dice ...?*

6

KROPSSPROG

Anvend tegn, ansigtsudtryk, fagter og lyde.

Modul 3, 4, 5 & 6: Ordklasser

Hvilke 10 ordklasser findes der?

Hvor meget ved du, om hver enkelt ordklasses kendetegn?

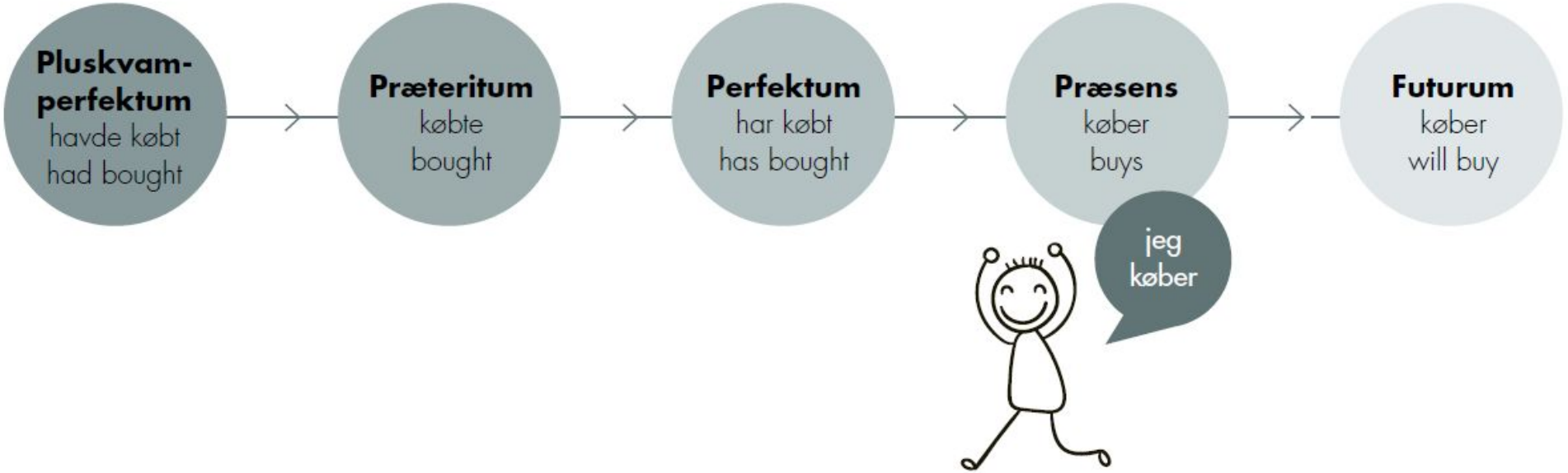
Latin	Dansk	Forklaring	Eksempler
Verbum	Udsagnsord	Ord, der kan bøjes i tid.	*spise, spiste, har spist*
Substantiv	Navneord	Ord, der kan sættes *en* eller *et* foran.	*bord, gave, klima*
Artikel	Kendeord	Ord, der sætter substantiver i bestemt eller ubestemt form.	*en, et, den, det*
Adjektiv	Tillægsord	Ord, der beskriver substantiver og pronomener.	*hurtig, blå, dygtig*
Adverbium	Biord	Ord, der beskriver verballed, adjektiver, adverbier eller sætninger.	*meget, aldrig, langsomt*
Pronomen	Stedord	Ord der kan stå i stedet for et substantiv.	*han, hendes, som*
Præposition	Forholdsord	Ord, der viser en position i forhold til et substantiv.	*på, under, ved*
Konjunktion	Bindeord	Ord, der binder sætninger og ord sammen.	*og, fordi, at*
Numerale	Talord	Ord, der kan skrives som tal.	*en, tyve, tredje*
Interjektion	Udråbsord	Ord, der udtrykker udråb.	*ih, av, øv*

Verber

Verbernes kendetegn
bøjes i:

- person (1, 2, 3)
- tal (singularis / pluralis)
- tid (futurum, præsens, præteritum, perfektum, pluskvamperfektum)
- modus (indikativ, imperativ, konjunktiv)

Når verberne ikke er ubøjede står de i **infinitiv**-form (også kaldet at-form). Det er den ubøjede form af verbet, som man finder i ordbogen. *Fx: at spise, at løbe, at køre*

Usammensatte tider består af **et** verbum

- præsens — Jeg løber
- præteritum — Jeg løb

Sammensatte tider består af **mere end et** verbum

- perfektum — Jeg har løbet
- pluskvamperfektum — Jeg havde løbet
- futurum — Jeg vil løbe

FORSKELLIGE TYPER VERBER

Hjælpeverber - på dansk *have* og *være* (de hjælper med at lave tiderne perf. & pluskv perf.)

Modalverber - *skulle, ville, burde, kunne* og *måtte* (de ændrer måden (modal=måde) subjektet forholder sig til hovedverbet)

Fx Jeg *vil* købe nye sko, Jeg *må* købe nye sko, Jeg *skal* købe nye sko, Jeg *kan* købe nye sko

De kopulative verber: *være, blive, hedde, kaldes*…
→ de skaber subjektsprædikat.

Kvinden er rig.
X O ⊗
Drengen blev helt stille.
X o ^^^ ⊗
Mange danskere hedder Jensen.
———x——— o ⊗

Verbets 3 modus: indikativ / imperativ / konjunktiv

Modus betyder måde

INDIKATIV

På dansk anvendes næsten altid **indikativ**.

IMPERATIV (BYDEMÅDE)

Hvis man vil udtrykke befalinger/ordrer, påbud/forbud, anvisninger eller opfordringer.

Fx Så **sig** dog noget!

Fx **Læn** Dem ikke ud!

Fx **Stop**!

KONJUNKTIV

Hvis man vil udtrykke hypotese, ønske, høflighed

Fx "Længe *leve* kongen", "Hvis jeg *var* millionær, *ville* jeg"

Modul 7 og 8: Syntaktisk analyse

Forklar de forskellige syntaktiske led:

Link til arbejdsark: Øv dig i at analysere sætninger

Modul 9: Sætningstyper - hoved og ledsætninger

Ledsætninger kan placeres før og efter hovedsætningen. De indledes normalt af en ***ledsætningsindleder***. Dette kan være:

- en hypotaktisk konjunktion, fx *at, fordi, selvom, når*
- et relativt pronomen, fx *som, der, hvis*
- et interrogativt pronomen, fx *hvornår, hvordan, hvem.*

Eksempler

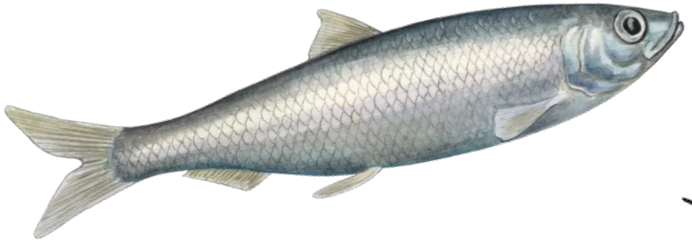
*Jeg fortalte, **at** jeg havde sovet i toget.*
***Selvom** klokken var mange, kunne jeg ikke sove.*
*Jeg sov i toget, **der** var på vej til Jylland.*
*Ved du, **hvornår** toget kører?*

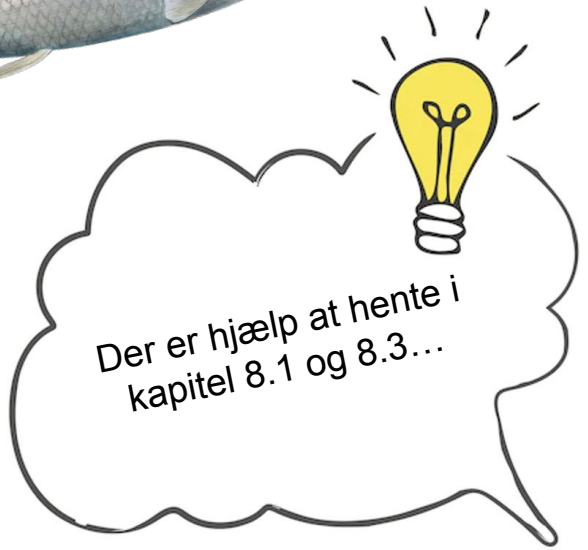
Modul 12 & 13: Semantik

Gren inden for sprogvidenskaben som beskæftiger sig med **betydning** og **indhold**.

Hvad er et semantisk skema/felt? Opgaver - semantisk felt

Hvad er konnotation og denotation?

Find opgaver her: Opgaver - konnotation/denotation

Modul 14: Sprog som kommunikation I

Forklar de forskellige sproghandlinger:

1. Handlingsregulerende sproghandling
2. Informerende sproghandling
3. Følelses- og holdningsudtrykkende sproghandling
4. Rituel sproghandling

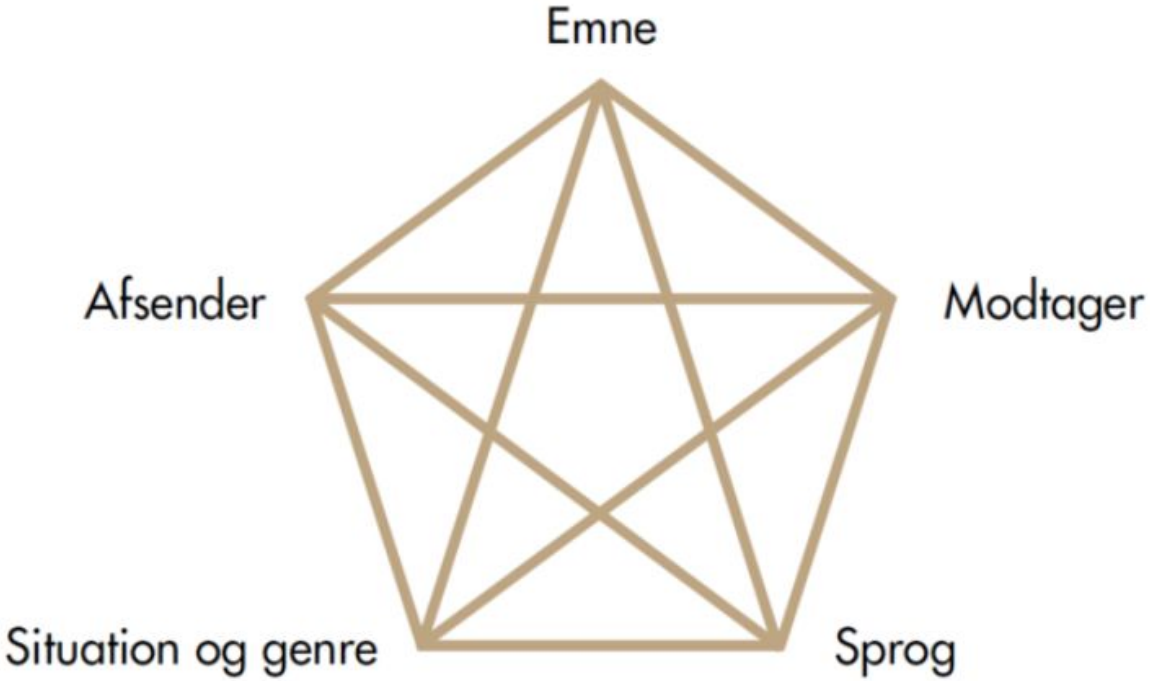

Modul 14: Sprog som kommunikation II

Forklar Ciceros pentagram:

Modul 15: Sprog som kommunikation II

Hvad kendetegner

- Non-verbalt sprog
- Skriftsprog
- Talesprog

????

Hvad er forskellen på verbal og non-verbal kommunikation?

Modul 15: Skriftsprog og talesprog

- Hvad er forskellen på tale- og skriftsprog?
  - Paratakse/hypotakse
  - Antal ledsætninger
  - Fragmenter, selvrettelser

	TALESPROG	SKRIFTSPROG
Genrer	Monologiske genrer (foredrag, taler, fremlæggelser). Dialogiske genrer (samtale, hyggesnak, diskussion, debat, interview).	Fiktive (epik, lyrik, drama) og ikke-fiktive genrer.
Situation og afsendermodtagerforhold	Spontant, samtidighed, skabes nu og her, ofte mulighed for interaktion undervejs.	Ofte tidsmæssig og rumlig afstand mellem afsender og modtager.
Komposition	Løs komposition, springende. Som tilhører kan man ikke gå tilbage i "teksten".	Stram, planlagt komposition. Som læser kan man gå tilbage i teksten.
Særlige karakteristika	Nonverbalt sprog (kropssprog, gestik, mimik). Auditive virkemidler (fx udtale). Pauser, gentagelser. Selvrettelser.	Visuelle virkemidler (fx kursiv, versaler, tankestreger, emojis). Tegnsætning.

	TALESPROG	SKRIFTSPROG
Ordforråd	Enkelt ordforråd med mange konkrete ord. Korte ord. Interjektioner (øh, ja, hmm, mmm). Stor brug af konjunktionerne og og men.	Større ordforråd med flere abstrakte ord, fagord og fremmedord. Lange ord. Større variation af konjunktioner.
Sætninger	Ufuldstændige sætninger. Korte hovedsætninger. Paratakse (flere sideordnede sætninger).	Fuldstændige sætninger. Mere komplekse sætninger. Hypotakse (flere underordnede sætninger).

Læg mærke til hvor mange forskellige områder skrift og tale adskiller sig på.

Modul 16: Sprog som kommunikation III

Sidste øvelser inden for

- Forskel på skriftsprog og talesprog Transkribér samtale & Omskriv til skriftsprog
- Øvelser i kommunikationssituationen Brug det retoriske pentagram
- Sproghandlinger Find sproghandlinger

